

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

judcători - Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Vasilachi Nicolai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe

Vasilachi Nicolai Nicolai, născut la 30 august 1990, originar din or. Chișinău, domiciliat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. Grădinilor 32.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 16.09.2014 - 31.01.2015 (prima instanță);
2. 23.02.2014 - 14.05.2015 (instanța de apel);
3. 19.07.2016 - 16.11.2016 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31 ianuarie 2015, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Vasilachi Nicolai Nicolai a fost recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b, f) Cod penal și a fost condamnat în baza acestei legi la 3 ani și 6 luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată inculpatului Vasilachi Nicolai Nicolai, prin cumulul parțial, a fost adăugată partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17.04.2014, de 4 ani închisoare, stabilindu-i-se lui Vasilachi Nicolai Nicolai, pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Vasilachi Nicolai Nicolai, la 22 august 2014, aproximativ ora 02.30 min., aflându-se în scuarul

liceului „Gh. Asachi”, situat pe adresa mun. Chişinău, str. A. Puşchin, 20, fiind împreună cu o persoană în privinţa căruia cauza penală este disjungată, observându-l pe Pecarschi Igor, care se afla în stare de ebrietate, i-a apărut intenţia să-l jefuiască. În scopul realizării intenţiilor sale criminale, Vasilachi Nicolai, în urma unei înţelegeri prealabile cu persoana, dosarul în privinţa căruia este disjungat, l-au urmărit pe Pecarschi Igor pînă în momentul în care acesta a ajuns în faţa sediului Editurii „Universul”, situat pe adresa mun. Chişinău, str. Vlaicu Pîrcălab, 45, apoi ajungîndu-l din urmă şi folosindu-se de starea de neputinţă a acestuia, Vasilachi Nicolai l-a apucat de mîini pe victimă pentru a nu-i permite să se împotrivească, iar persoana, dosarul în privinţa căruia este disjungat, în acest moment i-a verificat buzunarele, în rezultatul căruia au depistat şi au sustras un telefon mobil marca „Nokia Navigator”, în valoare de 2000 lei şi bani în sumă de 80 lei, cu care mai apoi au părăsit locul comiterii faptei, iar drept consecinţe lui Pecarschi Igor fiindu-i cauzată o daună în proporţii considerabile în valoare totală de 2080 lei.

3. Sentinţa menţionată a fost atacată cu apel de către inculpatul Vasilachi Nicolai, prin care a solicitat aplicarea unei pedepse mai blînde în privinţa sa, non-privative de libertate.

În motivarea apelului său, a indicat că nu este de acord cu pedeapsa aplicată de către instanţa de fond, deoarece el a reparat integral prejudiciul cauzat, partea vătămată nu are pretenţii, prin urmare nu există nici un temei pentru a aplica faţă de el pedeapsa cu privaţiune de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 14 mai 2015, a fost admis din alte motive apelul declarat de inculpatul Vasilachi Nicolai, casată parţial sentinţa atacată referitor la aplicarea pedepsei după cum urmează:

Vasilachi Nicolai Nicolai recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) şi f) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani 6 (şase) luni închisoare, fără amendă, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată inculpatului Vasilachi Nicolai Nicolai, prin cumulul parţial, i s-a adăugat partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentinţa judecătoreiei Botanica mun. Chişinău din 17.04.2014 de 4 ani închisoare, stabilindu-i-se lui Vasilachi Nicolai Nicolai, pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani şi 6 (şase) luni închisoare, fără amendă cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest sentinţa a fost menţinută.

4.1. În motivarea soluţiei adoptate instanţa de apel a menţionat că, situaţia de fapt reţinută de instanţa de fond corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect. Totuşi, instanţa de fond, la aplicarea pedepsei lui Vasilachi Nicolai, a indicat că lui Vasilachi Nicolai i se aplică pedeapsa sub formă de 3 ani şi 6 luni de închisoare, cu ispăşirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, deşi norma penală cuprinsă de art. 187 alin. (2) Cod penal prevede expres că acţiunile infracţionale de jaf se pedepsesc cu pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la

500 la 1000 unități convenționale.

Din aceste considerente, instanța de apel a admis din alte motive apelul declarat de inculpatul Vasilachi Nicolai.

În ședința instanței de fond inculpatul Vasilachi Nicolai a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, înaintînd cerere personală și autentică prin care a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea dosarului penal în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (f.d. 209, vol. I).

Pe lângă faptul că inculpatul Vasilachi Nicolai și-a recunoscut vina integral în comiterea infracțiunii imputate, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate este dovedită și prin următoarele probe administrate în faza de urmărire penală, cercetate de către instanța de fond, verificate și reținute și de către instanța de apel prin : declarațiile părții vătămate Pecarschi Pavel; declarațiile martorului Savco Sandu-Dorin Alexandr; plîngerea părții vătămate Pecarschi Pavel Igor din 28.08.2014, privind identificarea cu atragerea la răspunderea penală a persoanelor necunoscute, care la 22 august 2014, aproximativ ora 02.30 min. i-au sustras deschis bunurile personale în sumă totală de 2080 lei, cu cauzarea unei daune considerabile (f.d. 10); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 22.08.2014 (f.d. 6); informația „902” cu nr. 12358 din 22.08.2014, ora 02:40 min, conform căreia de către Savco Sandu-Dorin, de la numărul de telefon 068875651 a fost informată poliția despre faptul comiterii unui jaf pe str. Vlaicu Pîrcălab, colț cu str. 31 august (f.d.4); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 13.12.2014, conform căruia martorul Savco Sandu-Dorin 1-a recunoscut pe Vasilachi Nicolai ca acea persoană care a jefuit-o pe Pecarschi Pavel (f.d.26-27); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.08.2014, conform căruia martorul Savco Sandu-Dorin 1-a recunoscut pe Munteanu Gheorghe, ca acea persoană care a jefuit-o pe Pecarschi Pavel (f.d.28).

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță, apreciind probele administrate în cadrul cercetării judecătorești, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, a conchis corect că acțiunile lui Vasilachi Nicolai se încadrează în baza art. 187 alin.(2) lit. b, f) Cod penal, jaful - adică *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de către două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile*.

Pentru acțiunile infracționale prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. e) Cod penal, legea penală prevede pedeapsă sub formă de închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.

Instanța de apel a menționat că la stabilirea măsurii pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art. 75-77 Cod penal și anume: inculpatul vina a recunoscut-o integral, nu este angajat în cîmpul muncii, necăsătorit, anterior a mai fost judecat, a comis infracțiunea în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 17.04.2014, prin care i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoarea, cu suspendarea executării pedepsei.

Reieșind din împrejurările speței, personalitatea inculpatului, recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii și pericolul social al faptei incriminate, instanța de

apel a considerat că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă numai cu izolarea ultimului de societate, cu aplicarea pedepsei privative de libertate. Totodată, ultimul beneficiind de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute la art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, motiv pentru care prima instanță i-a stabilit lui Vasilachi Nicolai pedeapsa sub formă de 3 ani și 6 luni de închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a considerat că prima instanță a ajuns la concluzia corectă precum că prin prisma scopului legii penale, doar o pedeapsă cu izolare de societate poate fi eficientă în privința lui Vasilachi Nicolai.

În acest context, instanța de apel a considerat că prima instanță a stabilit corect în privința inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, însă nu a luat în considerație că legea penală stabilește expres că jaful - sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, de către două persoane cu cauzarea de daune în proporții considerabile se pedepsește cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale.

Din acest considerent, instanța de apel a admis din alte motive apelul declarat de inculpatul Vasilachi Nicolai împotriva sentinței Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 31.01.2015 și a casat parțial sentința din oficiu referitor la aplicarea pedepsei, recunoscându-l vinovat pe Vasilachi Nicolai Nicolai, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. b) și f) Cod penal, stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare fără amendă, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, în baza art. 85 Cod penal, la pedeapsa aplicată inculpatului Vasilachi Nicolai Nicolai, prin cumulul parțial, adăugându-i-se partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 17.04.2014, de 4 ani închisoare, stabilindu-i-se lui Vasilachi Nicolai Nicolai pedeapsă definitivă de 5 (cinci) ani și 6 (șase) luni închisoare, fără amendă cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar la 30 iunie 2016 (conform stampilei de pe plic, f. d. 53, vol. II), de către inculpatul Vasilachi Nicolai, prin care fără a indica vreun temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei atacate, cu rejudecarea cauzei în baza schimbării stării de fapt, cu pronunțarea unei pedepse mai blânde.

La fel, recurentul mai indică că în ședința instanței de apel au fost invocate circumstanțele atenuante – judecarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, restituirea integrală a bunurilor personale părții vătămate, însă cu toate că a fost făcută procedura de disjungare a dosarului, nu s-a îndeplinit procedura de individualizare a infracțiunii. În materialele cauzei penale există declarația martorului Savco Sandu-Dorin Alexandr, precum că inculpatul a propus de la bun început să fie restituită paguba pricinuită părții vătămate, circumstanța dată rămânând doar declarativă. De asemenea nu a fost luată în considerație nici declarația părții vătămate despre dorința sa de a îndeplini procedura de împăcare a părților.

Mai menționează recurentul, că incorect a fost făcută calificarea prejudiciului cauzat părții vătămate. Aceasta a fost calificată ca daună considerabilă, cu toate că partea vătămată a declarat clar că, reieșind din uzura telefonului, precum și a sumei neînsemnate, dauna dată este neesențială pentru el.

6. Verificînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs, potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este declarat peste termen.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală (în red. 05.04.2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Conform materialelor dosarului, la data de 11 iunie 2015 la pronunțarea deciziei motivate a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015, inculpatul Vasilachi Nicolai a fost prezent și i s-a înmînat copia deciziei, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată (f.d. 33, vol. II) și prin recipisa semnată de către acesta (f. d. 44, vol. II).

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate la 11 iunie 2015 a expirat la 13 iulie 2015.

Aceste momente certifică faptul că termenul de 30 zile de contestare cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat, deoarece recursul declarat de inculpatul Vasilachi Nicolai a fost declarat la 30 iunie 2016, adică peste mai mult de 1 an de la data scurgerii termenului de 30 de zile de declarare a recursului ordinar.

Astfel, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Reieșind din aceste circumstanțe se constată, că termenul de 30 zile de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, stabilit de art. 422 Cod de procedură penală nu a fost respectat de inculpatul Vasilachi Nicolai, deoarece recursul în cauză a fost declarat de el cu mult peste termenul stabilit de art. 422 Cod de procedură penală, conform ștampilei poștale pe plic (f. d. 53, vol. II), prin urmare, Colegiul penal consideră că recursul în cauză a fost depus peste termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Mai mult, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termen a recursului ordinar, ce nu constituie motiv întemeiat de a fi declarat recursul ordinar în termen, căci

inculpatul a avut și apărător în instanța de apel - avocatul Moraru Svetlana, care a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului (f.d. 32, vol. II) și ultima la solicitarea inculpatului era obligată să atace cu recurs ordinar decizia instanței de apel, ce nu s-a realizat în speța dată.

În această ordine de idei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul ordinar declarat la 30 iunie 2016 de inculpatul Vasilachi Nicolai este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Vasilachi Nicolai, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2015, în cauza penală privindu-l pe **Vasilachi Nicolai Nicolai**, deoarece este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **16 noiembrie 2016**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin